

Wojciech Zysk
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie

Działalność eksportowa spółek z udziałem zagranicznym w Polsce w latach 2004-2015

Streszczenie

Obecność zagranicznego kapitału w Polsce, związana z działalnością korporacji transnarodowych, wpływa na wiele elementów struktury ekonomicznej. Istotny jest zwłaszcza napływ kapitału zagranicznego w formie bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ), który oddziałuje na poziom eksportu naszego kraju. W artykule (charakter badawczy) przedstawiono wyniki badań udziału sprzedaży eksportowej spółek z udziałem zagranicznym oraz udziału największych eksporterów (podmiotów z kapitałem zagranicznym) w polskim eksporcie w latach 2004-2015. W ostatnich latach zanotowano spadek udziału eksportu badanych podmiotów w całości polskiego eksportu, niemniej jednak był to istotny statystycznie i utrzymujący się przez kilkanaście lat poziom ponad 1/2 w przypadku wszystkich spółek z udziałem zagranicznym i około 1/6 w przypadku największych podmiotów. Uzasadnione jest zatem twierdzenie o istotnej koncentracji eksportu generowanego przez podmioty z udziałem zagranicznym, w tym korporacje transnarodowe.

Słowa kluczowe: spółki z udziałem zagranicznym, eksport, bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Polsce.

Kody JEL: F10, F14, F20

Wstęp

Na rozwój gospodarki danego kraju wpływa wiele różnorodnych czynników. Jednym z nich jest działalność eksportowa, która jest prowadzona przez różnego rodzaju podmioty. Filie zagranicznych podmiotów, w które inwestowany jest kapitał (najczęściej w formie bezpośrednich inwestycji zagranicznych – BIZ) odgrywają ogromną rolę w rozwoju eksportu państwa przyjmującego wspomniane inwestycje. Według danych GUS, spółki z udziałem zagranicznym w Polsce to zaledwie kilka procent ogólnej liczby gospodarujących podmiotów oraz około 1/5 wszystkich zarejestrowanych spółek handlowych (GUS 2017). Celem artykułu było zbadanie zależności między działalnością podmiotów z udziałem zagranicznym a rozwojem polskiego eksportu¹. Przy wykorzystaniu dostępnych danych dotyczących napływu do Polski kapitału w formie BIZ podjęto próbę zbadania relacji między obecnością w naszym kraju filii korporacji transnarodowych a ich działalnością

¹ Artykuł jest kontynuacją badań autora w zakresie oceny działalności spółek z udziałem zagranicznym w naszym kraj (Zysk 2012; 2013; 2016).

w zakresie sprzedaży eksportowej. Badania zostały przeprowadzone w następujących obszarach:

- a) wartość napływu BIZ w Polsce w latach 1990-2016,
- b) liczba podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego w Polsce w latach 2000-2015,
- c) liczba spółek z kapitałem zagranicznym, które prowadziły działalność eksportową w latach 2000-2015,
- d) poziom eksportu i udział sprzedaży eksportowej podmiotów z udziałem kapitału zagranicznego w całości polskiego eksportu w latach 2000-2015,
- e) udział największych spółek z udziałem zagranicznym w całości polskiego eksportu w latach 2004-2015.

Cztery pierwsze analizy (punkty od a do d) objęły dłuższy okres niż wspomniane w tytule artykułu lata 2004-2015. Miało to na celu zaprezentowanie szerszego tła i kontekstu badań właściwych, czyli opisanych w punkcie e.

Oczywiste jest, iż podmioty objęte niniejszą analizą prowadzą również działalność importową. Niemal co drugi podmiot z udziałem zagranicznym (47,2 %) dokonywał zakupów za granicą (GUS 2017, s. 20). Poziom importu, jego wolumen oraz struktura geograficzna i towarowa wpływają na wiele elementów struktury ekonomicznej w naszym kraju, jednak w artykule skupiono się na badaniu zjawiska eksportu.

Bezpośrednie inwestycje zagraniczne w Polsce

Napływ kapitału zagranicznego w formie BIZ można podzielić historycznie na kilka etapów:

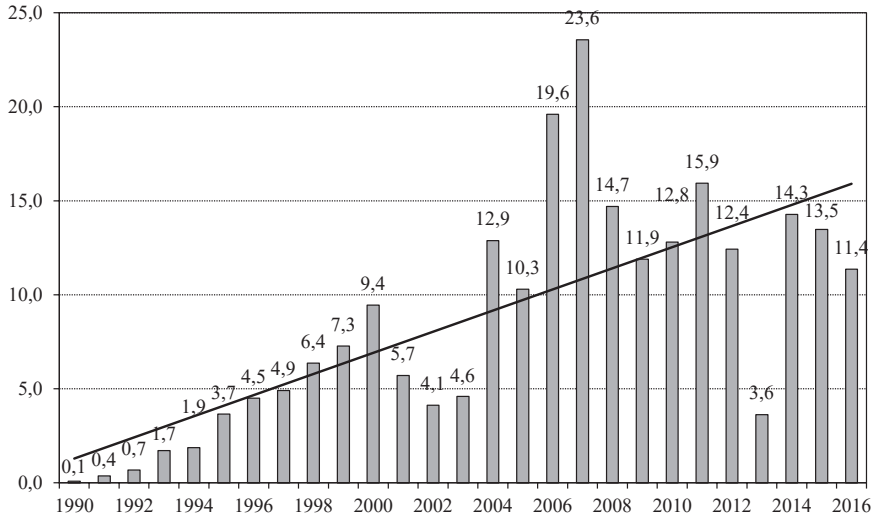
- a) lata 1976-1985, czyli wstępny okres otwierania się gospodarki (zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z 14 maja 1976 roku, Dz.U.76.19.123),
- b) lata 1986-1989, czyli etap umiarkowanego otwierania się gospodarki (zgodnie z zapisami ustawy z 23 kwietnia 1986 roku, Dz.U.86.17.88),
- c) etap transformacji ustrojowej (zapoczątkowany ustawą z 14 czerwca 1991, Dz.U.91.60.253),
- d) etap przed przystąpieniem Polski do Wspólnot Europejskich,
- e) lata 2005-2014, czyli okres po akcesji i lata kryzysu finansowego (Ptaszyńska 2015, s. 30),
- f) lata 2015-2016, okres po ostatniej zmianie układu rządowego w Polsce.

Na wykresie 1 zaprezentowano zmiany wartości napływu BIZ do Polski w latach 1990-2016 (ujęcie roczne z linią trendu², co pozwala na ocenę zjawiska w dłuższym horyzoncie czasowym).

² Trend liniowy dotyczy szeregów czasowych, które są realizacjami poszczególnych wartości danej cechy w kolejnych jednostkach czasu.

Wykres 1

Zmiany wartości napływu BIZ do Polski w latach 1990-2016 (w mld USD)

Źródło: <http://www.paiz.gov.pl>; <http://www.unctad.org> [dostęp: 22.09.2017].

Na powyższym wykresie możemy zaobserwować następujące okresy napływu BIZ:

- a) lata 1990-1995 – śladowe wartości rocznych napływów,
- b) lata 1996-2000 – wartości BIZ około 5 mld dolarów aż do rekordowego przed akcesją do Wspólnot Europejskich roku 2000 (ponad 9,4 mld dolarów),
- c) lata 2001-2003 – spadek wartości napływu BIZ,
- d) lata 2004-2005 – rosnące wartości rocznych napływów po przystąpieniu Polski do WE,
- e) lata 2006-2007 ze znacznymi napływami BIZ z rekordowym w historii rokiem 2007 (23,5 mld dolarów),
- f) lata kryzysu ekonomicznego (2008-2010) – znaczne spadki napływu BIZ,
- g) lata kryzysu ekonomicznego (2008-2010) – znaczne spadki napływu BIZ,
- h) rok 2011 – jednorazowe odwrócenie spadkowego trendu napływu kapitału w formie BIZ,
- i) lata 2012-2013 – bardzo duży spadek napływu (aż o 78 % w 2012 w porównaniu do 2011) z dramatycznie niską wartością napływu w roku 2013 (zaledwie 120 mln dolarów – na poziomie początku lat 90. XX wieku),
- j) rok 2014 – skokowy wzrost wartości napływu do poziomu ponad 14,2 mld dolarów (piąty wynik w historii obserwacji zjawiska)
- k) lata 2015-2016 – lata spadku napływu BIZ do poziomu nieco ponad 11,3 mld dolarów w ostatnim roku badania.

Warto zauważyć, iż mimo rosnącej linii trendu widocznej na wykresie 1 roczne wartości napływu kapitału w formie BIZ uległy znacznym wahaniom. Od 2012 roku napływ ten

można ocenić jako stosunkowo mały. Niepokoi zwłaszcza spadek poziomu inwestycji zagranicznych w latach 2014-2016. Przyczyną może być wciąż niestabilna sytuacja światowej gospodarki, jednak nie można zapomnieć o wpływie zmian politycznych w naszym kraju, które mogą skutkować negatywnymi decyzjami wielu inwestorów zagranicznych³.

Działalność eksportowa spółek z udziałem zagranicznym w Polsce

Analizując obecność filii korporacji międzynarodowych w naszym kraju można zauważyć – według ostatniego raportu Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu pt. *Lista największych inwestorów zagranicznych w Polsce z roku 2016* – iż swój kapitał zainwestowało 2359 podmiotów zagranicznych (PALiH 2016). W decyzjach inwestycyjnych dotyczących spółek – córek korporacji transnarodowych ważną rolę odgrywa lokalizacja i jest ona ważną determinantą globalnych strategii inwestycyjnych oraz elementem procesów globalizacji i internacjonalizacji (Chakrabarti, Subramanian, Meka 2017, s. 205). Inny ważny aspekt to możliwość wymiany wewnątrz korporacyjnej, tzw. *intra-firm trade*. To inaczej mówiąc wymiana handlowa między powiązаныmi ze sobą kapitałowo podmiotami działającymi w różnych krajach świata (Song 2015, s. 18).

Spółki z udziałem zagranicznym – liczba podmiotów

Opisywana grupa podmiotów z udziałem zagranicznym zmieniała swoją liczebność w analizowanym okresie. W tabeli 1 przedstawiono liczbę badanych firm w Polsce w latach 2000-2015.

Tabela 1

Liczba podmiotów z udziałem zagranicznym w Polsce w latach 2000-2015

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Liczba podmiotów	14 244	14 469	14 488	15 371	15 816	16 837	18 015	18 515
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba podmiotów	21 092	22 176	23 078	24 910	25 914	26 128	26 464	25 961

Uwaga: Prezentowane dane nie uwzględniają podmiotów prowadzących między innymi działalność bankową, maklerską, ubezpieczeniową, towarzystw i funduszy inwestycyjnych czy emerytalnych oraz szkół wyższych.
Źródło: opracowanie własne na podstawie: <http://www.stat.gov.pl> [dostęp: 22.09.2017].

Jak można zaobserwować, od 2000 do 2014 roku liczba spółek systematycznie rosła, zwłaszcza po przystąpieniu naszego kraju do Unii Europejskiej. Jednak w ostatnim roku analizy widzimy spadek liczby podmiotów w porównaniu z rokiem poprzednim (25 961

³ Choćby zapowiedzi dotyczące repolonizacji czy udomowienia wielu podmiotów, kwestie dekoncentracji mediów czy niestabilność systemu podatkowego.

w 2015 roku oraz 26 464 w 2014 roku). Było to około 2% zmniejszenie liczby badanych podmiotów, co może być początkiem niepokojącego trendu. Pod względem formy prawnej wśród firm z udziałem zagranicznym dominowały spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (92,2%), spółki akcyjne (3,7%), spółki komandytowe (2,5%) i oddziały przedsiębiorstw zagranicznych (0,8%). Pozostałe formy to około 0,8%.

Spółki z udziałem zagranicznym – działalność eksportowa

Kolejne badanie dotyczyło działalności eksportowej spółek z udziałem zagranicznym. Analizie poddane zostały:

- a) liczba spółek z kapitałem zagranicznym, które prowadzą działalność eksportową,
- b) udział eksportu spółek z kapitałem zagranicznym w całości polskiego eksportu.

W tabeli 2 przedstawiono liczbę spółek z kapitałem zagranicznym, które w latach 2000-2015 prowadziły działalność eksportową w Polsce.

Tabela 2

Liczba podmiotów z udziałem zagranicznym – eksporterów (lata 2000-2015)

Wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Liczba spółek z udziałem zagranicznym – eksporterów	5 058	5 158	5 121	5 287	8 912	7 510	8 002	8 157
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Liczba spółek z udziałem zagranicznym – eksporterów	8 922	9 236	9 475	10 108	10 494	10 652	10 933	11 312

Źródło: jak w tabeli 1.

Jak można zaobserwować, od 2000 roku (5058 podmiotów) do 2015 roku liczba spółek z udziałem kapitału zagranicznego wzrosła o 123% (11 312 podmiotów). Warto podkreślić dynamiczny przyrost liczby omawianych firm po przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej, gdyż od 2003 roku (5287 spółek) do 2004 roku (8912 spółek) zanotowano wzrost o prawie 70%. Taki skokowy nieomal przyrost miał z pewnością wpływ na udział spółek z kapitałem zagranicznym w generowanym wolumenie eksportu pochodzącego z Polski.

Kolejnym badaniem była analiza poziomu eksportu spółek z kapitałem zagranicznym i udziału tych podmiotów w całości polskiego eksportu w latach 2000-2015. W tabeli 3 przedstawiono odpowiednie dane i wyliczenia.

Analizowany poziom eksportu systematycznie rósł w badanym okresie od wartości ok. 69 mld zł w 2000 roku do prawie 430 mld zł w 2015 roku (ponad sześciokrotny wzrost). Jednak udział opisywanych podmiotów w całości polskiego eksportu zmieniał się w czasie i mieścił się w przedziale od 49,3% w 2001 roku do rekordowego 63,4% w 2007 roku. Zdecydowany wzrost wartości badanego wskaźnika miał miejsce po 2004 roku (członko-

stwo naszego kraju w UE) i zmienił się do poziomu ponad 62% w porównaniu z 54,5% w roku poprzednim. Warto zauważyć, iż od początku światowego kryzysu finansowego w latach 2007/2008 analizowany udział spółek z kapitałem zagranicznym w naszym eksporcie systematycznie malał (63,4% w rekordowym 2007 roku do najniższego poziomu od momentu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej – 57,1% w 2015 roku), jednak nadal było to zdecydowanie ponad ½ wartości całego polskiego eksportu. Była to nadal zauważalna przewaga spółek z udziałem zagranicznym nad rodzimymi przedsiębiorstwami bez powiązań kapitałowych z zagranicą. Przewaga ta maleje – co oznacza rosnący udział w eksporcie Polski spółek tylko z krajowym kapitałem.

Tabela 3

Eksport spółek z udziałem zagranicznym oraz udział w całości polskiego eksportu (lata 2000-2015)

Wyszczególnienie	Wartość polskiego eksportu (w mln PLN, ceny bieżące)	Eksport spółek z kapitałem zagranicznym (w mln PLN)	Udział spółek z kapitałem zagranicznym w polskim eksporcie (w %)
2000	137 909	68 989	50
2001	148 114	73 061	49,3
2002	167 338	87 889	52,5
2003	208 944	113 907	54,5
2004	272 102	169 001	62,1
2005	288 781	177 826	61,6
2006	343 779	214 516	62,4
2007	386 555	245 268	63,4
2008	405 383	251 027	61,9
2009	423 242	259 121	61,2
2010	481 058	293 021	60,9
2011	558 739	338 731	60,6
2012	603 418	358 626	59,4
2013	647 878	375 612	58,0
2014	693 471	398 462	57,5
2015	750 836	429 061	57,1

Źródło: jak w tabeli 1.

Działalność eksportowa największych spółek z udziałem zagranicznym

Przez prawie 25 lat tygodnik „Polityka” publikował raport opisujący 500 największych polskich przedsiębiorstw, z dodatkową listą 100 największych eksporterów. Ostatnie takie zestawienia ukazały się za rok 2012 („Polityka” 2004-2013). Za lata 2013-2015 autor niniej-

szezo opracowania wykorzystał dane z raportów *Lista 2000 polskich przedsiębiorstw i eksporterów* publikowanych przez dziennik „Rzeczpospolita” („Rzeczpospolita” 2014-2016). Natomiast Polska Agencja Inwestycji i Handlu⁴ publikuje listy największych inwestorów, którzy lokują w Polsce kapitał w formie BIZ (PAIiH 2016). Badanie działalności eksportowej największych spółek z udziałem zagranicznym polegało na wyborze z list „Polityki” i „Rzeczpospolitej” takich największych eksporterów (w odpowiednich okresach czasowych), którzy umieszczeni zostali w raportach największych inwestorów zagranicznych w Polsce. Następnie obliczono udział tych firm w całości polskiego eksportu w badanym okresie. Po dokonaniu wspomnianych analiz i wykonaniu stosownych obliczeń wyniki zamieszczono w tabeli 4.

Tabela 4

Wyniki badań największych firm-eksporterów z udziałem zagranicznym w całości polskiego eksportu (lata 2004-2015)

Wyszczególnienie	Ilość największych firm-eksporterów z badanych list (szt.)	Wolumen polskiego eksportu (w mld PLN, ceny bieżące)	Wartość eksportu badanych firm (w mln PLN)	Udział eksportu badanych firm w całości polskiego eksportu (%)
2004	57	269	50,6	18,8%
2005	59	288,7	64,6	22,4%
2006	61	342,3	80,9	23,6%
2007	58	386,5	81,8	21,2%
2008	62	405,3	84,5	20,8%
2009	60	423,2	86,8	20,5%
2010	63	481,1	98,9	20,6%
2011	59	558,7	108,3	19,4%
2012	58	603,4	104,4	17,3%
2013	56	647,8	104,2	16,1%
2014	52	693,4	114,6	16,5%
2015	53	750,8	103,8	13,8%

Źródło: opracowanie i wyliczenia własne na podstawie danych GUS, list przedsiębiorstw publikowanych przez „Politykę” i „Rzeczpospolita” oraz raportów PAIiH (rok 2015) i PAIiZ (lata 2004-2014).

Analizując wyniki badań zaprezentowane w tabeli 4 można stwierdzić, iż wraz z dynamicznie zwiększającą się wartością polskiego eksportu ogółem w latach 2004-2015 (prawie trzykrotny wzrost z 269 mld zł do rekordowych 750,8 mld zł) udział największych przedsiębiorstw z kapitałem zagranicznym zainwestowanym w formie BIZ w wartości polskiego eksportu był bardzo istotny. Oscylował on w granicach 1/5-1/6 wartości sprzedaży za gra-

⁴ Wcześniej Polska Agencja Informatyki i Inwestycji Zagranicznych (PAIiZ 2004-2014), następcza Państwowej Agencji Inwestycji Zagranicznych.

nicę. Można jednak zauważyć tendencję spadkową od 2006 roku (23,6% udziału) do 2013 roku (16,1%) – i to mimo stale rosnącej wartości eksportu generowanego przez te podmioty (ponad 50 mld zł w 2004 roku i prawie 104,2 mld zł w 2013 roku, co oznacza wzrost o ponad 100%). W 2014 roku udział eksportu badanych firm nieznacznie wzrósł do poziomu 16,5%, jednak w ostatnim roku analizy mocno obniżył się do 13,8% – i to mimo rekordowego poziomu całości polskiego eksportu. Warto zauważyć też spadek wartości eksportu analizowanych firm w 2015 roku (103,8 mld zł) w porównaniu z 2014 rokiem (114,6 mld zł).

Od 2010 roku spadła też liczba największych firm-eksporterów z list pierwszej setki przedsiębiorstw (z rekordowego poziomu 63 podmiotów do 53 w 2015 roku). Oznacza to, iż w badanej setce największych firm w Polsce rosła liczba eksporterów z rodzimym kapitałem, proporcje w ostatnim roku analizy prawie wyrównały się (47 firm z kapitałem tylko polskim do 53 z zagranicznymi udziałami).

Podsumowanie

Zaprezentowane w artykule analizy, badania i obliczenia pozwalają na sformułowanie następujących wniosków:

- obecność w Polsce filii korporacji międzynarodowych oraz ich poziom internacjonalizacji miały znaczny wpływ na zmiany wartości polskiego eksportu;
- zauważalnie obniżył się udział eksportu badanych podmiotów w całości polskiego eksportu oraz udział tych podmiotów w setce największych firm w Polsce, i to w sytuacji dynamicznie zwiększającej się wartości eksportu ogółem;
- mimo spadku udziału eksportu podmiotów z udziałem zagranicznym w całości polskiego eksportu warto podkreślić, iż udział ten był nadal znaczny i wyniósł ponad połowę polskiego eksportu (57,1%), przy czym największe badane podmioty z udziałem kapitału zagranicznego miały nieco poniżej 14% udziału w całości polskiego eksportu (z zauważalną tendencją spadkową w analizowanym okresie).

Podsumowując warto zaznaczyć, iż wpływ na poziom oraz strukturę polskiego eksportu może mieć decyzja agencji indeksowej FTSE Russell (<http://www.ftserussell.com>), która we wrześniu 2017 roku uznała, iż Polska będzie klasyfikowana nie jako rynek rozwijający się (grupa Emerging Markets), ale jako rynek rozwinięty (grupa Developed Markets). Nasz kraj dołączył w ten sposób do 25 najbardziej rozwiniętych krajów na świecie. Taka decyzja może mieć wpływ na procesy lokalizacyjne inwestorów zagranicznych oraz tworzenie nowych podmiotów czy inwestowanie kapitału w już istniejące spółki-córki, a przez to na poziom naszej sprzedaży zagranicznej. Dodatkowo korzystnie kształtujące się ratingi trzech najważniejszych agencji, czyli Moody's (ocena A2), Standard&Poor's (ocena BBB+/A-2) i Fitch (A-) ze wskazaniem stabilnej perspektywy rozwoju gospodarczego (<https://www.forbes.pl/rating-polski>) mogą pozytywnie wpłynąć na wiarygodność inwestycyjną oraz klimat inwestycyjny. Jednak w decyzjach dotyczących lokowania kapitału przeszkodzić może prowadzona przez Komisję Europejską procedura kontroli praworządności wobec Polski, a brak wykonania zaleceń może skutkować nałożeniem sankcji oraz zawie-

szeniem prawa głosu. Gdyby doszło do tego rodzaju bezprecedensowych wydarzeń – z pewnością ucierpiałby wizerunek Polski na arenie międzynarodowej i mogłoby to skutkować perturbacjami z zakresie proeksportowych przepływów kapitałowych.

Bibliografia

- Chakrabarti R., Subramanian K., Meka, S. (2017), *Localization of FDI Flows: Evidence on Infrastructure as a Critical Determinant*, "Journal of Law, Finance, and Accounting", No. 2(1).
- GUS (2004-2015), *Działalność gospodarcza podmiotów z kapitałem zagranicznym...*, <http://www.stat.gov.pl> [dostęp: 22.09.2017].
- GUS (2017), *Działalność gospodarcza podmiotów z kapitałem zagranicznym w 2015 r.*, <http://www.stat.gov.pl> [dostęp: 22.09.2017].
- Ministerstwo Gospodarki (2004-2015), *Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) do Polski...*, <http://www.mr.gov.pl> [dostęp: 22.09.2017].
- PAiIZ (2004-2015), *Listy największych inwestorów zagranicznych w Polsce...*, <http://www.paih.gov.pl> [dostęp: 22.09.2017].
- „Polityka” (2004-2013), *Listy największych 500 polskich przedsiębiorstw, Listy 100 największych eksporterów...*, <http://www.polityka.pl> [dostęp: 22.09.2017].
- Ptaszyńska B. (2015), *Inwestycje zagraniczne czynnikiem wzrostu gospodarczego w Polsce*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 2.
- Rozporządzenie Rady Ministrów z 14 maja 1976 roku. Wydawanie zagranicznym osobom prawnym i fizycznym zezwoleń na prowadzenie niektórych rodzajów działalności gospodarczej (Dz.U. z 1976 r., Nr 19, poz. 123).
- „Rzeczpospolita” (2013-2016), *Lista 2000 polskich przedsiębiorstw i eksporterów...*, <http://www.rp.pl> [dostęp: 22.09.2017].
- Song S. (2015), *Inter-country exchange rates and intra-firm trade flow within global network of multinational corporations*, "Management International Review", No. 55(1).
- UNCTAD (2000-2016), *World Investment Reports...*, <http://www.unctad.org> [dostęp: 22.09.2017].
- Ustawa z dnia 14 czerwca 1991 roku. Spółki z udziałem zagranicznym (Dz.U z 1991 r., Nr 60, poz. 253).
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1986 roku. Spółki z udziałem zagranicznym (Dz.U z 1986 r., Nr 17, poz. 88).
- Zysk W. (2012), *Działalność eksportowa spółek z udziałem zagranicznym w Polsce w latach 2004-2010*, (w:) Rymarczyk J., Domiter M., Michalczyk W. (red.), *Handel i inwestycje w semiglobalnym otoczeniu, Tom 2*, Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Wrocław.
- Zysk W. (2013), *Działalność eksportowa spółek z udziałem zagranicznym w Polsce w latach 2004-2011*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Szczecińskiego, Ekonomiczne Problemy Usług”, nr 756.
- Zysk W. (2016), *Działalność eksportowa spółek z udziałem zagranicznym w Polsce w latach 2004-2014*, (w:) Molendowski E., Garlińska-Bielawska J. (red.), *Studia i Materiały. Miscellanea Oeconomicae, Globalizacja i regionalizacja we współczesnym świecie, nr 3, t.1*, Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce.
- <http://www.ftserussell.com> [dostęp: 29.09.2017].
- <https://www.forbes.pl/rating-polski> [dostęp: 29.09.2017].

Artykuł powstał w ramach projektu badawczego nr 061/WE-KHZ/02/2017/S/7061 pt. *Konkurencyjność międzynarodowa w perspektywie makro, mezo i mikro.*

The Export Activity of Entities with Foreign Capital in Poland in 2004-2015

Summary

The presence of foreign capital in Poland, connected with the activities of transnational corporations, influences many elements of the economic structure. Inflows of foreign capital in the form of foreign direct investment (FDI), which affects the level of exports of our country, are particularly important. The article (of the research character) presents the results of the share of export sales of companies with foreign capital and the share of the largest exporters (companies with foreign capital) in Polish exports in 2004-2015. In recent years, we could observe the decline in the share of exports of companies surveyed in total Polish exports, but it was statistically significant and sustained for several years, the level of over 1/2 for all companies with foreign participation, and about 1/6 for the largest companies. It is reasonable to argue that there was a significant concentration of exports generated by entities with foreign capital, including transnational corporations.

Key words: companies with foreign participation, exports, foreign direct investment in Poland.

JEL codes: F10, F14, F20

Экспортная деятельность компаний с иностранным капиталом в Польше в 2004-2015 гг.

Резюме

Присутствие иностранного капитала в Польше, связанное с деятельностью сверхнациональных корпораций, влияет на многие элементы экономической структуры. В особенности существен приток зарубежного капитала в форме прямых иностранных инвестиций (ПИИ), который влияет на уровень экспорта Польши. В статье (исследовательского характера) представлены результаты исследований по доле экспортных продаж обществ с иностранным капиталом и доле самых крупных экспортеров (субъектов с зарубежным капиталом) в польском экспорте в 2004-2015 гг. В последние годы можно было наблюдать снижение доли экспорта изучаемых субъектов в польском экспорте в целом, тем не менее это был статистически существенный и удерживающийся в течение десяти с лишним лет уровень, превышающий 1/2 в случае всех обществ с зарубежным капиталом и составляющий около 1/6 в случае самых крупных субъектов. Следовательно, закономерно утверждение о существенной концентрации экспорта, генерируемого субъектами с иностранным капиталом, в том числе сверхнациональными корпорациями.

Ключевые слова: общества с иностранным капиталом, экспорт, прямые иностранные инвестиции в Польше.

Коды JEL: F10, F14, F20

Artykuł zaakceptowany do druku w kwietniu 2018 roku

Afiliacja:
dr Wojciech Zysk
Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie
Wydział Ekonomii i Stosunków Międzynarodowych
Katedra Handlu Zagranicznego
ul. Rakowicka 27
31-510 Kraków
e-mail: zyskw@uek.krakow.pl